

Vastuullista rahoitusta vihreään yrittäjyyteen: EU:n tarjoamia rahoitusvaihtoehtoja

TEKSTI | Pauliina Pöyry, Sini Maunula

Tässä artikkelissa kuvaamme lyhyesti, millaisia mahdollisuuksia Euroopan Unioni tarjoaa yrityksille, jotka liiketoiminnassaan huomioivat vihreän siirtymän ja kestäväen kehityksen. Rahoituksesta voi saada merkittävää tukea yrityksen investointeihin, mahdollistaen ne tasolla, johon yritys ei pelkällä omalla rahoituksellaan pystyisi. Aiemmissä, vastuullisia rahoitusmahdollisuuksia käsitelleissä artikkeleissa olemme nostaneet esiin vastuullisuuden hyötyjä yrityksille sekä esitelleet vastuullisia kotimaisia ja pohjoismaisia rahoitusmahdollisuuksia.

Kuva: Karolina Grabowska / Pexels

Digitaaliset ratkaisut vihreään työhön eli Vihta-hankkeessa vahvistetaan Helsingin kaupungin työllisyys- ja yrittäjyysasiantuntijoiden sekä korkeakoulujen yrittäjyyden henkilöstön osaamista vihreään ja digitaaliseen työhön. Hankkeen haastattelemien Business Helsingin

yrittäjyysneuvojen mukaan kiinnostus vihreää yrittäjyyttä kohtaan on kasvanut. Samalla erilaisten vihreää siirtymää tukevien rahoitusmahdollisuuksien määrä on kasvanut. Haasteena ei ehkä ole niinkään, että rahoitusmahdollisuuksia ei löytyisi vaan sopivan rahoituksen tunnistaminen oman yrityksen kehitykseen. Aiemmissa aiheeseen liittyvissä artikkeleissa olemme käsitelleet sitä, [miten vastuullisuus vaikuttaa muun muassa yrityksen rahoituksen saantimahdollisuuksiin](#) ja [millaista rahoitusta vihreän yrittäjyyden tueksi on saatavilla esimerkiksi vihreiden lainojen muodossa](#). Tässä artikkelissa jatkamme erilaisiin rahoitusmahdollisuuksiin perehtymistä EU-rahoitusten näkökulmasta.

Mitä tulee ottaa huomioon EU-rahoitusta hakiessa?

Kotimaisten rahoitusten ohella yritysten kannattaa ottaa huomioon myös EU:n tarjoamat rahoitusmahdollisuudet. EU-rahoitusta harkittaessa yrityksen on kuitenkin hyvä ottaa huomioon, että rahoituksen hakeminen voi olla vaativampaa kuin esimerkiksi pankkilainan kohdalla. Aikaa tulee varata idean hiomiselle, sopivan EU-rahoituslähteen löytämiselle, hakemuksen huolelliselle valmistelulle ja mahdollisesti myös sopivien yhteistyökumppanien etsimiselle, sillä osassa EU:n tarjoamista rahoitusvaihtoehdoista yritys hakee rahoitusta osana isompaa konsortiota. Lisäksi, jos rahoitus myönnetään, tulee siihen kytkeytyvät raportointivelvoitteet täyttää jatkossa.

EU-rahoitukseen liittyviä kysymyksiä ei tarvitse kuitenkaan jäädä pohtimaan yksin, sillä tukea rahoituksen hakemiseen tarjoaa esimerkiksi EU-rahoitusneuvonta. Palvelu kokoaa yhteen tietoa erilaisista EU:n rahoituksista, jotka sopivat myös yrityksille, sekä ohjaa ja neuvoo niitä käytössä. Palvelu tarjoaa myös ajankohtaista tietoa ja järjestää EU-rahoitukseen liittyviä tapahtumia. (EU-rahoitusneuvonta n.d., e.)

EU:n tarjoaa monenlaisia rahoitusmahdollisuuksia vihreän yrittäjyyden tueksi

EU tarjoaa useita eri rahoitusmahdollisuuksia, jotka sopivat vihreään yrittäjyyteen. Rahoituksia voi saada joko lainamuotoisena tai tukena, jossa yritys saa rahoitusta tietyn osuuden arvioidusta kustannuksista ja sitoutuu itse panostamaan omarahoitusosuuden. Omarahoitusosuuden osuus vaihtelee, mutta on tyypillisesti alle puolet myönnettävästä rahoituksesta, 20–40 %, jolloin yritys saa huomattavaa etua rahoituksesta. Seuraavaksi on koottuna esimerkkejä EU:n tarjoamista, yrityksille sopivista rahoitusvaihtoehdoista, joilla voidaan edistää vihreää siirtymää.

EU:n rakennerahastojen avulla toteutetaan Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027-ohjelmaa. Ohjelma edistää mm. kestävästä kehityksestä, innovaatioita ja osaamisen kehittämistä. (Rakennerahastot.fi n.d., a.) Ohjelmaan kuuluu Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR), jonka yhtenä painopisteenä on vihreän siirtymän edistäminen. EAKR rahoittaa hankkeita, jotka esimerkiksi lisäävät energiatehokkuutta, vähentävät kasvihuonekaasupäästöjä sekä tukevat ilmastonmuutokseen sopeutumista ja hiilineutraalia kiertotalousyhteiskuntaa.

(Ympäristöministeriö, n.d.)

ELY-keskukset myöntävät yrityksen kehittämisavustusta yritysten kehittämis- ja investointihankkeisiin EAKR:n varoista. Rahoitettavan hankkeen tulee soveltua johonkin EAKR-ohjelman erityistavoitteeseen, kuten energiatehokkuustoimenpiteiden edistämiseen, kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen, ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja kiertotalouteen siirtymiseen edistämiseen. (Rakennerahastot.fi n.d., b.)

EU tukee myös kestäviä innovaatioita monin tavoin. Euroopan innovaatorahasto tukee innovatiivisen, vihreän teknologian käyttöönottoa. Rahoituksen keskiössä ovat ilmastonäkökulmat ja kiertotalouden edistäminen. Innovaatorahastosta rahoitetaan sekä pienen että suuren mittakaavan hankkeita. (Teknologiateollisuus.fi n.d.)

InvestEU-ohjelmalla tuetaan kestäviä investointeja, innovaatioita ja työpaikkojen luontia. Ohjelma tukee esimerkiksi kiertotaloutta sekä tutkimusta, innovaatioita ja digitalisaatiota. Rahoitus sopii pienille ja keskisuurille yrityksille. (EU-Rahoitusneuvonta n.d., a.)

Ilmasto- ja ympäristölainan tavoitteena on edistää suomalaisten yritysten vihreää ja kestäväää siirtymää. Se auttaa suomalaisia yrityksiä edistämään esimerkiksi uusiutuvien energialähteiden käyttöä, energiatehokkuutta ja siirtymää kiertotalouteen. Laina on toteutettu yhteistyössä Euroopan innovaatorahaston kanssa ja InvestEU-ohjelman tuella. (Finnvera n.d.)

ESIR on EU:n aloite, jonka tavoitteena on vauhdittaa investointeja osana Euroopan investointiohjelmaa. ESIR-takauksen saavien hankkeiden investoinnit voivat keskittyä esimerkiksi energia-alaan, ympäristöön ja resurssitehokkuuteen. Rahoitus sopii yrityksille innovatiivisista pk-yrityksistä suuryrityksiin. (Työ- ja elinkeinoministeriö n.d.)

Sustainability Guarantee edistää kestäviä investointeja ja markkinaehtoisten rahoitusinstrumenttien tehokkaampaa hyödyntämistä vihreässä siirtymässä. Takauksella pyritään vauhdittamaan mm. pk-yritysten, puhtaan teknologian investointeja ja energiatehokkuusremontteja. Suomessa riskinjakotakausta pk-yrityksille tarjoavat Nordea ja Osuuspankki. (EU-Rahoitusneuvonta n.d., b.)

Horisontti Eurooppa -ohjelmalla rahoitetaan yritysten tuotekehitystä, innovaatioita ja kansainvälistä kasvua. Rahoitusta voivat saada sekä kansainväliset yhteistyöprojektit että yksittäisten pk-yritysten projektit. Ohjelma edistää vihreää siirtymää ja digitalisaatiota EU:n ilmastoneutraaliustavoitteen saavuttamiseksi. (Business Finland n.d.)

EU:n LIFE-ohjelma on ympäristöön, ilmastoon ja luonnonsuojeluun keskittyvä rahoitusohjelma, jonka yhtenä painopisteenä on kiertotalous. Rahoitettavat hankkeet edistävät esimerkiksi uusien teknologioiden tai käytäntöjen pilotointia. Rahoitusta haetaan yleensä useamman toimijan konsortiona, mutta yritys voi hakea sitä yksinkin. (EU-Rahoitusneuvonta n.d., c.) Osana LIFE-ohjelmaa rahoitetaan myös ns. markkinalähtöisiä hankkeita, mikä auttaa yrityksiä tuomaan markkinoille ympäristöystävällisiä teknologioita, tuotteita, palveluja ja prosesseja (European Commission, n.d.)

Digitaalinen Eurooppa -ohjelma tukee digitaalisten valmiuksien kehittämistä sekä edistää teknologian ja digitaalisten ratkaisujen käyttöönottoa. Ohjelman yhtenä painopisteenä on vihreä siirtymä. Rahoitusta haetaan yleensä osana isompaa konsortiota. (EU-Rahoitusneuvonta n.d., d.)

Yhteistyöstä ja yrittäjän omasta aktiivisuudesta apua oikean rahoituksen löytämiseen

Rahoitusta voi hakea joko yksin tai verkostossa. Hakemalla rahoitusta yksin yritys voi varmistaa, että rahoitus kohdistuu tarkasti yrityksessä määritellyn tahtotilan mukaisesti. Rahoitushakemusten laatiminen ja taustatutkimus voi kuitenkin viedä aikaa, eikä takeita rahoituksen saamisesta ole. Verkostoyhteistyössä yritys voi hyödyntää muille kertynyttä kokemusta ja osaamisesta sekä rahoitushauista, että rahoituksen saaneiden hankkeiden läpiviennistä rahoituksen kriteerien mukaisesti esimerkiksi raportoinnin ja käytäntöjen osalta.

Myös korkeakouluissa löytyy paljon osaamista rahoitushauista ja lisää substanssiosaamista esimerkiksi vihreään siirtymään, kiertotalouteen ja ennakointiin liittyvistä teemoista. Siksi etenkin ensimmäistä kertaa rahoituksen hakua tiettyyn teemaan mieltävän yrityksen kannattaa harkita yhteistyötä korkeakoulujenkin kanssa. Korkeakouluissa on myös ymmärrystä yrittäjyyteen liittyvistä kysymyksistä. Myös Laureassa on vahvaa osaamista yrittäjyyden saralla, ja yrittäjyys näkyy monissa hankkeissa, kuten [Dallaten](#)– ja [My Business Hub](#) -hankkeissa.

Yhteistyön ohella myös omalla aktiivisuudella on tärkeä rooli oikean rahoituksen löytämisessä. Jos vastuullisen rahoituksen tarve on yritykselle ajankohtainen, on tärkeää, että yrittäjä seuraa itse eri rahoitusmahdollisuuksia – niin kotimaisia kuin EU-rahoituksiakin – aktiivisesti. Uusia hakuja erilaisilla painotuksilla avautuu eri rahoitusohjelmiin jatkuvasti, joten niiden seuraaminen on kannattavaa. Lisäksi eri tahot järjestävät tapahtumia, jossa annetaan esimerkiksi lisätietoa rahoituksen hakemisesta ja kerrotaan ajankohtaisista rahoitusmahdollisuuksista.

Eri rahoitusvaihtoehtojen kirjo voikin vaikuttaa haastavalta, mutta hakipa sitten kotimaista tai EU-rahoitusta, kannattaa muistaa, että yrittäjä ei ole yksin eikä eri rahoitusvaihtoehdoista tarvitse tietää kaikkea. Rahoitusta hakiessa kannattaa ottaa suoraan yhteyttä eri tahoihin ja hyödyntää heidän asiantuntemustaan. (Anckar 2023, 84.) Oman vihreän yritysideoinnissa ja sopivien rahoituslähteiden miettimisessä voi hyödyntää myös esimerkiksi [VIHTA-hankkeen työkirjassa](#) olevia pohdintakysymyksiä vihreästä yrittäjyydestä (Anckar 2023, 86–87.) Työkirjan ohella VIHTA-hanke pyrkii tukemaan vihreää yrittäjyyttä esimerkiksi webinaarein ja kouluttamalla Helsingin kaupungin yrittäjyysneuvoja.

[VIHTA – Digitaaliset ratkaisut vihreään työhön](#) on ESR-rahoitteinen hanke, jonka toteuttavat 3AMK-yhteistyössä Haaga-Helia, Laurea ja Metropolia. Vihta-hankkeen tavoitteena on Helsingin kaupungin työllisyys- ja yrittäjyysasiantuntijoiden sekä korkeakoulujen yrittäjyyden henkilöstön osaamisen vahvistaminen vihreään ja digitaaliseen työhön.

Lähteet

- Anckar, R. 2023. [Vihreä yrittäjyys – mitä se on ja miten sitä voidaan saada lisää?](#) Teoksessa Siirilä, J (toim.). Vihreä siirtymä & digitalisaatio. Työkirja asiantuntijoille ja opettajille. Luettu 31.7.2023.
- Business Finland n.d. [Horisontti Eurooppa](#). Viitattu 5.7.2023.
- EU-Rahoitusneuvonta n.d., a. [InvestEU-ohjelma](#). Viitattu 4.7.2023.
- EU-Rahoitusneuvonta n.d., b. [Sustainability Guarantee](#). Viitattu 4.7.2023.
- EU-Rahoitusneuvonta n.d., c. [LIFE-ohjelma](#). Viitattu 5.7.2023.
- EU-Rahoitusneuvonta n.d., d. [Digitaalinen Eurooppa –ohjelma](#). Viitattu 4.7.2023.
- EU-Rahoitusneuvonta n.d., e. [Askarruttaako EU-rahoitus?](#) Viitattu 4.7.2023.
- European Commission n.d. [LIFE close-to-market projects](#). Viitattu 5.7.2023.
- Finnvera n.d. [Ilmasto- ja ympäristölaina](#). Viitattu 4.7.2023.
- Rakennerahastot.fi n.d, a. [Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelma edistää alueiden elinvoimaa, työllisyyttä ja hyvinvointia](#). Viitattu 29.6.2023.
- Rakennerahastot.fi n.d., b. [Yrityksen kehittämisavustus](#). Viitattu 3.7.2023.
- Teknologiateollisuus.fi n.d. [Tietoa rahoituksesta](#). Viitattu 29.6.2023.
- Työ- ja elinkeinoministeriö n.d. [Euroopan strategisten investointien rahasto \(ESIR\)](#). Viitattu 3.7.2023.
- Ympäristöministeriö, n.d. [Euroopan aluekehitysrahaston rahoitus vihreän siirtymän kehittämishankkeille](#). Viitattu 29.6.2023.

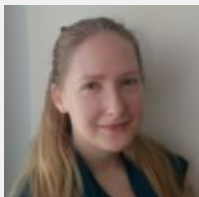
URN <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe20230823103224>

Pauliina Pöyry

pauliina.poyry(at)laurea.fi

hanketyöntekijä

Sini Maunula

sini.maunula(at)laurea.fi

hankeasiantuntija

EU-rahoitus

vastuullisuus

vihreä yrittäjyys

Vihta